DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
5. juni 1997 *

I sag C-223/96,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Condou Durande, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat J.-J. Evrard, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Franske Republik ved kontorchef C. de Salins og sekretær R. Nadal, begge Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Frankrigs Ambassade, 9, boulevard du Prince Henri,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald (EFT L 78, s. 32), idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet eller ikke har underrettet Kommissionen herom,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.C. Moitinho de Almeida, og dommerne L. Sevón (refererende dommer), D.A.O. Edward, P. Jann og M. Wathelet,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. marts 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 26. juni 1996 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald (EFT L 78, s. 32), idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet eller ikke har underrettet Kommissionen herom.

2 Formålet med direktiv 91/156 er at sørge for bortskaffelse og nyttiggørelse af affald, og at der træffes foranstaltninger til begrænsning af affaldsproduktionen især ved at fremme renere teknologier og produkter, der kan genvindes og genbruges.

3 I henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/156 skal medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 1. april 1993 og straks underrette Kommissionen herom. Direktiv 91/156 blev meddelt medlemsstaterne den 25. marts 1991.

4 Ved udløbet af den fastsatte frist havde de franske myndigheder ikke meddelt eller på anden måde givet Kommissionen oplysninger om gennemførelsesforanstaltninger. Den 9. august 1993 sendte Kommissionen derfor en åbningsskrivelse til den franske regering, som blev opfordret til inden for en frist på to måneder at fremsætte sine bemærkninger vedrørende de manglende nødvendige bestemmelser til gennemførelse af direktiv 91/156 i national ret.

5 Ved skrivelser af 4. november 1993 og 1. april 1994 sendte de franske myndigheder Kommissionen en oversigt med angivelse af de forskellige forskrifter til gennemførelse af direktiv 91/156 samt et forslag til en bekendtgørelse, hvis artikel 8 kun indebar en delvis gennemførelse af artikel 12 i Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 (EFT L 194, s. 39), som affattet ved direktiv 91/156.

6 Kommissionen fandt, at Den Franske Republik ikke havde gennemført direktiv 91/156 fuldstændigt, og sendte derfor ved skrivelse af 3. august 1995 en begrundet udtalelse til den franske regering i medfør af traktatens artikel 169.

7 Ved skrivelse af 25. oktober 1995 besvarede den franske regering den begrundede udtalelse, idet den anførte, at bortset fra en del af artikel 12 i direktiv 75/442, som affattet ved direktiv 91/156, for hvilken gennemførelsen pågik, var direktiv 91/156 blevet gennemført i fransk ret ved lov nr. 92-646 af 13. juli 1992 (JORF af 14.7.1992) og ved de dertil hørende gennemførelsesbekendtgørelser, som var blevet meddelt Kommissionen, og som var blevet offentliggjort.

8 På tidspunktet for sagens anlæg havde Kommissionen imidlertid ikke modtaget nogen meddelelse om vedtagelse af forslaget til bekendtgørelse til gennemførelse af artikel 12 i direktiv 75/442, som affattet ved direktiv 91/156.

9 I sit svarskrift til Domstolen har Den Franske Republik principalt gjort gældende, at sagen skal afvises på grund af den upræcise formulering af Kommissionens klagepunkter såvel under den administrative procedure som i stævningen. Ifølge Den Franske Republik burde Kommissionen have præciseret, hvilke bestemmelser i direktiv 91/156 der ikke var gennemført i fransk ret eller ikke var gennemført korrekt.

10 Kommissionen har anført, at de franske myndigheder i deres skrivelser af 4. november 1993 og 1. april 1994 selv havde præciseret, hvilken bestemmelse i direktiv 91/156 der endnu ikke var blevet gennemført fuldt ud, nemlig artikel 12 i direktiv 75/442, som ændret, og at den i øvrigt havde fremsendt forslaget til bekendtgørelse. Kommissionen finder derfor, at den begrundede udtalelse var tilstrækkeligt præcis, da den indeholdt en udtrykkelig henvisning til skrivelsen af 4. november 1993 og til forslaget til bekendtgørelse. Efter dens opfattelse viser skrivelsen af 25. oktober 1995 fra den franske regering desuden, at der ikke forelå nogen misforståelse vedrørende genstanden for den begrundede udtalelse, da de franske myndigheder refererer til Kommissionens anmodning om »at træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivets artikel 12 ...«. Den franske regering har således været i stand til at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter.

11 Den Franske Republik har heroverfor anført, at Kommissionens argumenter bekræfter dens opfattelse, eftersom Kommissionen med henblik på at godtgøre, at den til fulde havde angivet genstanden for traktatbrudsproceduren i den begrundede udtalelse kun kan henvise til den kritiserede medlemsstats skrivelser.

12 Hertil bemærkes, at den begrundede udtalelse ifølge Domstolens faste praksis skal indeholde en sammenhængende og detaljeret redegørelse for Kommissionens

grunde til at antage, at den pågældende stat har tilsidesat en af sine forpligtelser efter traktaten (dom af 11.7.1991, sag C-247/89, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 3659, præmis 22).

13 Det fremgår af ordlyden af den begrundede udtalelse, der er blevet fremlagt, at den overholder kravene i henhold til retspraksis. Kommissionen har i udtalelsen redegjort for sagens retlige baggrund og de faktiske omstændigheder, der fik den til at antage, at Den Franske Republik havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktiv 91/156, nemlig pligten til at gennemføre direktivet fuldstændigt og til at give meddelelse om gennemførelsesbestemmelserne. Det er herved uden betydning, at Kommissionen for at godtgøre traktatbruddet har henvist til en skrivelse fra de franske myndigheder, hvori disse har anerkendt, at gennemførelsen af direktiv 91/156 er ufuldstændig.

14 Hvad angår stævningen bemærkes, at i henhold til artikel 19 i EF-statutten for Domstolen og procesreglementets artikel 38, stk. 1, litra c) og d), skal en ved Domstolen indleveret stævning bl.a. indeholde en angivelse af søgsmålets genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene (dom af 13.3.1992, sag C-43/90, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 1909, præmis 7).

15 Stævningen er efter sin ordlyd i overensstemmelse med Domstolens retspraksis. Kommissionen har i stævningen beskrevet søgsmålets genstand, den retlige baggrund, forløbet af den administrative procedure, hjemmelen for søgsmålet, påstandene og søgsmålsgrundene.

16 Det er ubestridt, at gennemførelsen af direktiv 91/156 ikke har fundet sted inden for den fastsatte frist. Kommissionens påstand må derfor tages til følge.

17 Det skal herefter fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/156, idet den ikke har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

18 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Franske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger. Den Franske Republik har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald, idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet.

2) Den Franske Republik betaler sagens omkostninger.

Moitinho de Almeida Sevón Edward

Jann Wathelet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. juni 1997.

R. Grass J.C. Moitinho de Almeida

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling